

РЕШЕНИЕ

КАРАР

от 22.04.2019 г.

№ 6

Түбән Кама муниципаль районы Иске Чишмэ авыл жирлегенен муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турындагы Нигезләмәне раслау хакында

Түбән Кама муниципаль районы Иске Чишмэ авыл жирлеге тарафыннан кабул ителгән норматив хокукый актларда үзгәрешләр мониторингы үткәрү буенча Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы жирле үзидарэ органнарының эшчәнлеген камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Иске Чишмэ авыл жирлеге муниципаль берәмлегенен Уставына таянып, Түбән Кама муниципаль районының Иске Чишмэ авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРӘ:

1. Түбән Кама муниципаль районы Иске Чишмэ авыл жирлегенен муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турында теркәлгән Нигезләмәне расларга.

2. Түбән Кама муниципаль районы Иске Чишмэ авыл жирлегенә:
үз нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;
күрсәтелгән Нигезләмәнен үтәләше өчен җаваплы затларны билгеләргә;
җаваплы затлар итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфа күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Түбән Кама муниципаль районы Иске Чишмэ авыл жирлегенен Уставы нигезендә бастырып чыгарырга, шулай ук аны Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының һәм Каенлы авыл жирлегенен рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәләшен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Иске Чишмэ авыл жирлеге
башлыгы

Ф.Х. Әхмәтов

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Иске Чишмэ авыл
жирлегенен муниципаль норматив хокукый
актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы
нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Түбән Кама муниципаль районы Иске Чишмэ авыл жирлеге муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль актларны кабул итүне (бастыруны), үзгәртүне яки көчен югалткан дип тануны (юкка чыгаруны) тәмин итү өчен мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген күздә тоту.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Түбән Кама муниципаль районы Советы аппаратының хокук бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткөрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда фикер каршылыкларын, каршылыкларны, җитешсезлекләрне бетерү, хокукый жайга салуда кабатлау;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

гамәлдә файдаланмаган яисә кирәк булмаган (актуальлеген югалткан) муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтижәләгән арттыру;

муниципаль актларны тормышка ашыруның нәтижәләгән киметә торган факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә үзгәрешләрне жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне ала:

федераль конституция законнары, федераль законнар, Россия Федерациясенен

башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары;

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы “Иске Чишмә авыл жирлеге” муниципаль берәмлегенң Уставы, муниципаль хокукий актлар.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукий жайга салуның билгеле өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында гаммәви мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшқуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкиллеке органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган:

Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукий экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә аны үткәрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренң, семинарларның, жәмәгать тыңлавының, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәненң 4 пункттында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында, эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ ясау аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәненң 6 пункттында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукий актларны дөгьвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурор җавап кайтару актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар ижат итү эше нәтижеләрен теркәп бару максатларында, Татарстан Республикасы

Түбән Кама муниципаль районы Иске Чишмэавыл жирлеге Советының 2018 елның 19 декабрдәге 37 номерлы «Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Иске Чишмэ авыл жирлеге үзидарэ органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында» карары нигездә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

белешмә хокукый системаларда закон һәм башка норматив хокукый актларга тикшереп торуга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

белешмә хокукый системаларны хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү;

муниципаль актларда ачыкланган законнарга туры килмәү турында «Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы мәгълүматы керү.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастыруны), үзгәртүне яки көчен югалткан дип тануны (юкка чыгаруны) тәэмин итү өчен мониторинг гамәлгә ашырганда, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастыру) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарэ органы компетенциясе чикләрен үтәү;

муниципаль актта ришвәтчелек факторлары булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормалары фикер каршылыктары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда, хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр кылу (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Жирле үзидарэ органнары тарафыннан муниципаль актларга үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр монито-

рингы нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү зарурлыгына китерә торган федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг, әлеге пунктның өченче абзацында каралган очрактардан тыш, федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә уздырыла.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләкле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» 1992 елның 17 гыйнварындагы 2202-1 номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда каралган прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг алар кәргәннән соң 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очрактарда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, җирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар җирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижәләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәрү нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәتلәр өлкәсендә хокукый җайга салуны камил-

ләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен җибәрелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган анда булмаган муниципаль актлар җибәрелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләнәргә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукый иҗат итү эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнары карамагындагы тиешле хокукый җайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына вакытында туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплылык тоталар.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә җирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплылык тоталар.

Иске Чишмә авыл җирлегенә
башлыгы

Ф.Х. Әхмәтов